

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
/ DIRECCIÓ GENERAL
EDUCACIÓ AMBIENTAL,
QUALITAT AMBIENTAL
I RESIDUS

ESTAT DEL MEDI AMBIENT EN LES ILLES BALEARS 2012-2015

CAPÍTOL 6:

BIODIVERSITAT

Versió 1.0.
Març de 2018

En col·laboració amb:

Índex

1. INTRODUCCIÓ	5
2. ESTAT	6
2.1. <i>Fauna i flora</i>	6
2.1.1. Fauna i flora endèmica.....	6
2.1.2. Espècies amenaçades i d'especial protecció.....	7
2.2. <i>Races autòctones</i>	14
2.3. <i>Varietats vegetals autòctones</i>	16
3. PRESSIONS	17
3.1. <i>Destrucció hàbitats</i>	17
3.2. <i>Pertorbació d'hàbitats</i>	17
3.3. <i>Verí</i>	17
3.4. <i>Línies elèctriques</i>	18
3.5. <i>Espècies invasores</i>	19
3.5.1. Fauna.....	20
3.5.2. Flora.....	22
3.6. <i>Malalties</i>	23
3.7. <i>Caça</i>	23
3.7.1. Espècies afectades.....	23
3.8. <i>Recol·lecció</i>	24
4. RESPOSTES	25
4.1. <i>Normativa</i>	25
4.1.1. Normativa internacional.....	25
4.1.2. Normativa europea.....	26
4.1.3. Normativa nacional.....	26
4.1.4. Normativa autonòmica.....	27
4.2. <i>Protecció dels hàbitats</i>	28
4.3. <i>Protecció de les espècies silvestres</i>	28
4.3.1. Flora protegida.....	29
4.3.2. Fauna protegida.....	30
4.4. <i>Lluita contra els efectes nocius de les línies elèctriques</i>	34
4.5. <i>Lluita contra les espècies invasores</i>	35
4.6. <i>Regulació de la caça</i>	35
4.7. <i>D'altres</i>	36
5. INDICADORS	37

Índex de Taules

Taula 1. Endemismes vegetals.....	7
Taula 2. Fauna endèmica.....	7
Taula 3. Llistes Vermelles i Llibres Vermells d'Espècies Amenaçades en les Illes Balears.....	8
Taula 4. Espècies classificades d'acord amb categories de conservació (2015).....	9
Taula 5. Espècies duplicades al Catàleg Nacional i al Catàleg Balear (2015).....	10
Taula 6. Espècies classificades d'acord amb categories de conservació (2012).....	10
Taula 7. Fauna classificada en la categoria de perill d'extinció (2015).....	11
Taula 8. Flora catalogada en perill d'extinció (2015).....	12
Taula 9. Espècies protegides de vertebrats terrestres (2015).....	13
Taula 10. Espècies protegides de flora vascular.....	14
Taula 11. Races autòctones d'animals domèstics (2015).....	14
Taula 12. Races d'animals domèstics en perill d'extinció.....	15
Taula 13. Electroccions registrades per espècie i illa entre 1999 i 2016.....	18
Taula 14. Nombre d'espècies invasores per a les Illes Balears.....	20
Taula 15. Espècies invasores introduïdes.....	20
Taula 16. Espècies animals invasores en les Illes Balears.....	¡Error! Marcador no definido.
Taula 17. Espècies vegetals invasores.....	22
Taula 18. Nombre d'espècies vegetals invasores existents en les Illes Balears.....	23
Taula 19. Evolució de les captures de caça en les Illes Balears.....	23
Taula 20. Espècies catalogades amb pla de conservació aprovat.....	28
Taula 21. Espècies d'arbres catalogats.....	29
Taula 22. Cens d'espècies catalogades en seguiment.....	31
Taula 23. % d'espècies protegides de vertebrats terrestres sobre el total d'autòctons (indicador 6.1).....	37
Taula 24. % d'espècies protegides de flora vascular sobre el total d'autòctones (indicador 6.2).....	38
Taula 25. Llistes vermelles que falten per elaborar (indicador 6.3).....	39
Taula 26. Espècies vegetals invasores (indicador 6.4).....	40
Taula 27. Espècies animals invasores (indicador 6.5).....	41
Taula 28. Espècies catalogades amb pla de conservació en vigor (indicador 6.6).....	42
Taula 29. Peces caçades (indicador 6.7).....	43
Taula 30. Races autòctones d'animals domèstics en greu perill de desaparèixer (indicador 6.8).....	44
Taula 31. Varietats vegetals locals de cultius identificades (indicador 6.9).....	45
Taula 32. Cens d'espècies catalogades en seguiment (indicador 6.10).....	46

Índex de Gràfics

Gràfic 1. Evolució d'espècies classificades d'acord amb categoria de conservació (2012-2015).....	11
Gràfic 2. Evolució de les espècies amenaçades i catalogades en les Illes Balears (2001-2015).....	13
Gràfic 3. Evolució de les captures de caça en les Illes Balears.....	24
Gràfic 4. Evolució del nombre de larves de Ferreret (2007-2015).....	32
Gràfic 5. Evolució del nombre de nius ocupats de voltor negre (2007-2015).....	33
Gràfic 6. Evolució del nombre d'aus aquàtiques i limícoles hivernants (2008-2015).....	33

1. INTRODUCCIÓ

Aquest capítol de biodiversitat terrestre mostra **l'estat**, les **pressions** i les **respostes** principals que afecten a la **flora** i a la **fauna terrestre** de les Illes Balears. La informació sobre la fauna i la flora marines es tracta al capítol 7. La biodiversitat té molta relació amb els hàbitats en els quals viuen, per això, el capítol precedent, del medi terrestre (capítol 5), està molt lligat amb aquest capítol i s'han de tenir en compte de forma conjunta. En alguns apartats es té en consideració anys anteriors al període d'aquest informe a fi d'observar l'evolució, d'una manera més clara.

En aquest capítol també s'inclou una referència a les **races autòctones** d'animals domèstics i les **varietats vegetals agrícoles** pròpies de les Illes Balears. Si bé no formen part dels sistemes naturals, són part rellevant de la biodiversitat de les Illes Balears i pateixen, en molts casos, un perill d'erosió genètica.

L'apartat d'Estat intenta determinar el grau de coneixement que es té en l'actualitat sobre aquest tema i mostra, sobretot, els estudis que s'han fet sobre **l'estat de conservació** d'alguns dels grups principals (llistes vermelles i catàlegs d'espècies amenaçades).

En l'apartat de Pressions, s'han identificat els **principals fenòmens que afecten** la conservació de la biodiversitat. Algunes d'aquestes pressions, com la destrucció dels hàbitats, estan explicades al capítol 5.

En l'apartat de Respostes es mostren les principals **accions** dutes a terme per disminuir o eliminar aquestes pressions.

El coneixement que es disposa en aquest capítol està bastant concentrat en alguns grups d'organismes com són els vertebrats i les plantes superiors degut fonamentalment a la informació disponible. Els invertebrats o les plantes anomenades inferiors, les algues, els fongs, són igualment fonamentals per als ecosistemes i tenen interès per si mateixos, però falta molta informació, entre d'altres raons pel seu gran nombre d'espècies. Milers d'espècies de les Illes Balears, moltes d'elles endèmiques, encara manquen d'estudis taxonòmics, de distribució i ecològics.

La regió mediterrània es considera un dels 25 punts calents de biodiversitat del planeta, que inclouen algunes de les zones biogeogràfiques més exclusives i que allotgen una gran biodiversitat. Els punts calents de biodiversitat es caracteritzen per un nivell alt i excepcional de plantes endèmiques i per alts nivells de pèrdua d'hàbitats. La conca mediterrània és l'àrea més gran de les 5 existents de clima mediterrani. Inclou prop de 5.000 illes. La seva situació entre Euràsia i l'Àfrica, la seva gran fragmentació i el fet d'haver estat un refugi per a plantes i animals durant els períodes glacials ha contribuït a la **gran biodiversitat** de la regió i el seu **alt grau d'endemicitat**.

2. ESTAT

Aquest apartat presenta en primer lloc la informació disponible respecte a les espècies en les Illes Balears, i posteriorment informació relativa sobre el seu estat, considerant fonamentalment la seva conservació.

El coneixement de la biodiversitat terrestre s'organitza en diferents nivells:

- El primer relacionat amb el coneixement de les espècies que viuen en un àmbit geogràfic donat. Es materialitza en la disposició de llistats de totes les espècies existents i en la determinació posterior dels endemismes per a un àmbit geogràfic, en aquest cas, les Illes Balears.
- Un segon nivell és la realització de recomptes de les espècies a fi de determinar la seva abundància i la seva distribució. Amb aquesta informació es pot establir el grau de perill d'extinció d'una espècie.
- I el tercer nivell d'informació, és el relatiu a la biologia de les espècies, entenent com a tal tots aquells aspectes que afecten a la seva supervivència i distribució (reproducció, nutrició, malalties...etc.)

Les Illes Balears compten amb una gran varietat d'espècies i la informació i el grau de coneixement de la biodiversitat és desigual.

2.1. Fauna i flora

2.1.1. Fauna i flora endèmica

Les Illes Balears tenen una gran singularitat en termes de biodiversitat. Aquest fet està essencialment lligat al seu caràcter insular, però també a altres factors com la variabilitat climàtica, el relleu, així com a la interacció de l'home amb la naturalesa. Tot això constitueix un paisatge molt heterogeni amb un alt grau de diversitat biològica i una alta presència d'endemismes.

En relació amb les **plantes endèmiques**, segons dades de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat, en les Illes Balears es troben 124 espècies vegetals endèmiques. S'estima que existeixen 1729 tàxons nadius dels quals un 10% (173 tàxons) són exclusius o endèmics de les Illes Balears. La Universitat de les Illes Balears facilita un llistat dels principals endemismes vegetals en les Illes Balears, que es pot consultar en el següent enllaç: [endemismes vegetals](#).

A la següent taula se n'assenyala alguns d'ells:

Taula 1. Endemismes vegetals

Endemisme vegetal	Distribució per illes	Hàbitat
Api d'en Bermejo (<i>Apium bermejoï</i>)	Menorca	Petit torrent de la costa nord menorquina
<i>Arenaria bolosii</i>	Mallorca	Terrenys pedregosos de muntanya
<i>Asperula pavi</i>	Formentera, Eivissa	Penya-segats i roquedos litorals
<i>Euphorbia marginaliana</i>	Eivissa	Roquedos litorals
Palonia blanca (<i>Helleborus lividus</i>)	Cabrera. Mallorca	Zones seques i ombrívols
Violeta de penyal (<i>Hippocrepis balearica</i>)	Cabrera. Mallorca. Menorca	Penyals, parets rocoses
Estepa joana (<i>Hypericum balearicum</i>)	Cabrera. Eivissa. Mallorca	Bardisses de muntanya
Peònia (<i>Paeonia cambessedesii</i>)	Cabrera. Mallorca. Menorca	Llocs ombrívols, talussos, barrancs, peus de penyals
Molinet (<i>Silene cambessedesii</i>)	Formentera. Eivissa	Arenys marítics, dunes

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. I de l'Herbari virtual de la Mediterrània de la Universitat de les Illes Balears (http://herbarivirtual.uib.es/cas-uib/caracteristica/124_valor_114405.html)

D'altra banda, les Illes Balears compten amb aproximadament 380 tàxons de fauna endèmica. La gran part està formada per insectes, mol·luscs terrestres i altres invertebrats.

De forma anàloga als vegetals endèmics, se'n poden assenyalar algun dels més rellevants al territori balear. I en aquest enllaç es pot consultar tot el llistat de la fauna endèmica de les Illes Balears: [fauna endèmica](#).

Taula 2. Exemples de Fauna endèmica

Fauna endèmica	Distribució per illes
<i>Iberellus balearicus</i>	Mallorca i Dragonera
<i>Iberellus tanitianus</i>	Eivissa
<i>Tudorella ferruginea</i>	Mallorca. Menorca, Cabrera
Ferreret (<i>Alytes muletensis</i>)	Mallorca
Sargantana pitiusa (<i>Podarcis pityusensis</i>)	Eivissa. Formentera, Mallorca
Rata de coa blanca (<i>Elyomis quercinus ophiusae</i>)	Formentera
Virolet petit (<i>Puffinus mauritanicus</i>)	Mallorca. Menorca. Eivissa. Formentera. Cabrera. Sa Dragonera

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears.

2.1.2. Espècies amenaçades i d'especial protecció

Els **llibres vermells** com els **catàlegs d'espècies amenaçades** són les principals fonts d'informació relativa a espècies en funció del grau de conservació.

Les **Llistes Vermelles** consten de fitxes de cada una de les espècies o subespècies, oferint informació sobre la seva situació, les seves característiques, la seva distribució i el grau d'amenaça. Si bé

aquestes llistes són utilitzades per donar protecció legal a les espècies concretes, no pressuposen que les espècies més amenaçades quedin protegides ja que en alguns casos no s'arriben a protegir legalment.

El desembre de 2015 es publica el nou “llibre vermell dels peixos de les Balears” (els resultats del qual es tracten en el vector “medi marí”). Cal citar que al 2016 es publica la “llista vermella d'invertebrats marins del Mar Balear”. En ser posterior a l'espai temporal analitzat, no es consideren els seus resultats, però es tindran en compte per a posteriors informes.

A la següent taula s'assenyalen les Llistes Vermelles i Llibres Vermells d'Espècies Amenaçades a l'àmbit balear fins a finals de l'any 2015:

Taula 3. Llistes Vermelles i Llibres Vermells d'Espècies Amenaçades en les Illes Balears

Llista Roja de la fauna cavernícola de les Balears (1991)
Llista Roja dels Odonatos i ropalóceros de les Balears (1991)
Llista Vermella dels aràcnids de les Balears (1991)
Llista Roja dels Mol·luscs terrestres i d'aigua dolça de les Balears (1992)
Llibre Vermell dels Peixos de les Balears (2015), existeix una edició anterior de l'any 2000.
Llibre Vermell de la Flora Vasculard de les Illes Balears (2001)
Llibre Vermell dels Vertebrats de les Balears (2006). Hi ha versions prèvies dels anys 1990 i 2000.

A l'Informe de l'Estat del Medi Ambient a les Illes Balears, informe de conjuntura 2014-2015 s'especifica que, creuant aquestes llistes i llibres amb la Llista Vermella d'Espècies Amenaçades de la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa (UICN), faltarien per elaborar 15 llistes vermelles:

- ❑ Fauna terrestre i d'aigües continentals (11): diversos grups de cucs, crustacis, miriàpodes, àcars, insectes heteròpters, insectes dípters, insectes lepidòpters, insectes himenòpters, insectes coleòpters, resta d'insectes i invertebrats d'aigües continentals.
- ❑ Flora terrestre i d'aigües continentals (4): líquens, algues, fongs i briòfits.

Les llistes vermelles esmentades de les espècies, comporta que algunes espècies queden protegides legalment mitjançant els catàlegs d'espècies amenaçades o protegides.

En aquest sentit, la informació més actualitzada procedeix del Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades (Decret 75/2005) i del Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades (Reial Decret 139/2011).

Respecte al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, el 2013 es van produir una sèrie de modificacions respecte a la classificació original. Aquestes modificacions van ser les següents:

- ❑ S'inclouen en la categoria de Perill d'Extinció l'arbust *Cotoneaster majoricensis*, endèmic del Puig Major de Son Torrella i de la Serra des Teixos, i la població eivissenca de *Bufo balearicus*, on la seva presència s'ha reduït extremadament amb tan sols un exemplar l'any 2012.
- ❑ Com Vulnerables es cataloguen *Akis bremeri*, un tenebrionid endèmic d'una reduïda zona al nord de Formentera, i l'espínós (*Gasterosteus gymnuris*), petit peix d'aigua dolça present a les Balears a la zona alta de l'Albufera de Mallorca amb una població reduïda i fragmentada.
- ❑ Dins de la categoria d'Especial Protecció s'inclou la població pitiusa de corb (*Corvus corax*) amb només una possible parella, i dins de la categoria B (d'Autorització obligatòria per a la seva recol·lecció amb finalitats comercials), s'inclou la *Thapsia garganica*, per un increment de la recol·lecció en la naturalesa com a espècie clau per a nous fàrmacs contra el càncer.

- Finalment, com a canvi de categoria, el *Delphinium pentagynum subsp. formenteranum*, que passa d'estar en Perill d'Extinció a Vulnerable per l'increment considerable de l'àrea d'ocupació i la distribució de l'espècie a l'illa de Formentera.

Aquest catàleg conviu, a les Illes Balears, amb el realitzat, el 2011, pel llavors Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí: el Catàleg Nacional, aprovat per Reial Decret 139/2011 pel qual es desenvolupa el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades (BOE núm. 46, de 23 de febrer de 2011), i que s'aprova en desenvolupament de la Llei 42/2007 de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

L'any 2015, a través de AAA/1771/2015 es modifica l'annex del Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, incorporant-se noves espècies, algunes de les quals són presents a l'arxipèlag balear.

Ambdós catàlegs són complementaris de manera que augmenta considerablement el nombre d'espècies protegides per mantenir la seva conservació. Cada categoria dels catàlegs requereix de l'aplicació de mesures específiques per a la conservació, i en el cas que una mateixa espècie es trobi catalogada en les dues normatives, se li conferirà la categoria de més protecció per a l'espècie.

Aquests dos documents citen en les Illes Balears 418 espècies mereixedores de protecció (105 de flora i 313 de fauna). El catàleg espanyol afecta 332 espècies i el balear a 86 espècies. Cal tenir present que hi ha 17 espècies duplicades en ambdós llistats (10 flora, 7 fauna). Si exclouem les espècies duplicades, en conjunt són 401 espècies classificades amb categories de conservació (95 de flora i 306 de fauna).

Taula 4. Espècies classificades d'acord amb categories de conservació (2015)

Categoria	RD 139/2011		Decret 75/2005	
	Fauna	Flora	Fauna	Flora
En perill d'extinció	11	4	1	12
Vulnerables	26	8	4	16
Sensibles a l'alteració de l'hàbitat	nd	nd	nd	8
D'interès especial	nd	nd	4	7
Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial	259	23	nd	nd
D'especial protecció	nd	nd	7	26
Extingides	nd	1	1	0
Total	296	36	17	69

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. Actualització de 3/09/2015

<https://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST272Z1162211&id=162211>

A la Taula 5 es pot observar les 17 espècies considerades i incloses en ambdós catàlegs. A la taula s'estableix la categoria de màxima protecció.

Taula 5. Espècies duplicades al Catàleg Nacional i al Catàleg Balear (2015)

Espècie	RD 139/2011	Decret 75/2005
Fauna		
<i>Aquila fasciata</i>	Vulnerable	Extingida
<i>Testudo gaeaca</i>	Vulnerable	Vulnerable
<i>Emberiza schoeniclus whiterbyi/lusitànica</i>	En Perill d'Extinció	Vulnerable
<i>Tringa totanus</i>	Llistat	Especial Protecció
<i>Emys orbicularis</i>	Llistat	Especial Protecció
<i>Podarcis Siculus</i>	Llistat (Menorca)	Especial Protecció
<i>Bufo balearicus</i>	Llistat	En Perill d'Extinció
Flora		
<i>Genista dorycnifolia</i>	Llistat	Especial Protecció (subsp. grosii)
<i>Paeonia cambessedesii (Peònia)</i>	Llistat	Especial Protecció
<i>Viola jaubertiana</i>	Llistat	Especial Protecció
<i>Pilularia minuta</i>	Llistat	Sensible a l'alteració de l'hàbitat
<i>Dianthus rupícola</i>	Llistat	Vulnerables (subsp. <i>bocchoriana</i>)
<i>Marsilea strigosa</i>	Llistat	Interès Especial
<i>Allium grosii</i>	Llistat	Interès Especial
<i>Anthyllis hystrix</i>	Llistat	Interès Especial
<i>Diplotaxis ibicensis</i>	Llistat	Interès Especial
<i>Helianthemum caput-felis</i>	Vulnerable	Interès Especial

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. Actualització de 3/09/2015

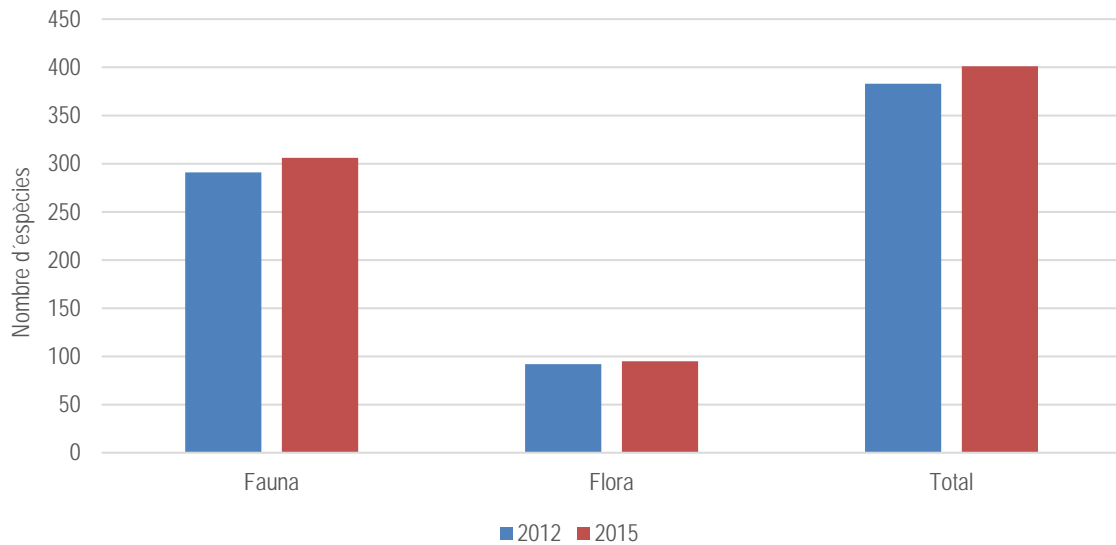
<https://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST272Z1162211&id=162211>

Taula 6. Espècies classificades d'acord amb categories de conservació (2012-2015)

Any	Fauna	Flora	Total
2012	291	92	383
2015	306	95	401

Font: Estat del Medi Ambient en les Illes Balears. Informe de conjuntura 2012-2013

Gràfic 1. Evolució d'espècies classificades d'acord amb categoria de conservació (2012-2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades obtingudes de l'Informe de conjuntura Estat del Medi Ambient en les Illes Balears 2012-2013 i del Catàleg de les espècies amenaçades de les Illes Balears.

El 2012, ajuntant els dos catàlegs el nombre d'espècies classificades ascendeix a 383 i el 2015 ascendeix a 401. La fauna classificada ha passat de 291 el 2012 a 306 el 2015 i la flora classificada de 92 el 2012 a 95 el 2015. Si bé han augmentat lleugerament les espècies classificades, també és important tenir en compte que la conscienciació sobre la vulnerabilitat d'algunes espècies ha augmentat.

En relació amb les espècies de **fauna** més amenaçades:

- En el període de l'informe, l'àguila de Bonelli (*Aquila fadciata*) estava catalogada com extingida i per això, s'inclou en aquesta categoria. Cap citar que en l'actualització de 2017 es modifica i passa a la categoria d'en perill d'extinció a causa de l'aplicació del Pla de Reintroducció de l'àguila de Bonelli i del projecte LIFE Bonelli que ha aconseguit una població assentada a Mallorca.
- 12 espècies es troben en perill d'extinció. Aquestes són:

Taula 7. Fauna classificada en la categoria de perill d'extinció (2015)

Nom científic	Nom comú
Amfibis	
<i>Alytes muletensis</i>	Ferreret
<i>Bufo balearicus</i> (Pob. Eivissenca)	Calàpet
Aus	
<i>Aythya nyroca</i>	Parda
<i>Botaurus stellaris</i>	Bitó
<i>Emberiza schoeniclus witherbyi</i>	Hortolà de canyet
<i>Fulica cristata</i>	Fotja banyuda
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	Rosseta
<i>Milvus milvus</i>	Milà reial
<i>Oxyura leucocephala</i>	Ànnera capblanca
<i>Puffinus mauretanicus</i>	Virots petit

Mamíferos	
<i>Monachus monachus</i>	Vellmarí
<i>Myotis capaccini</i>	Ratapinyada de peus grans

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. Actualització de 3/09/2015

Respecte a la **flora**:

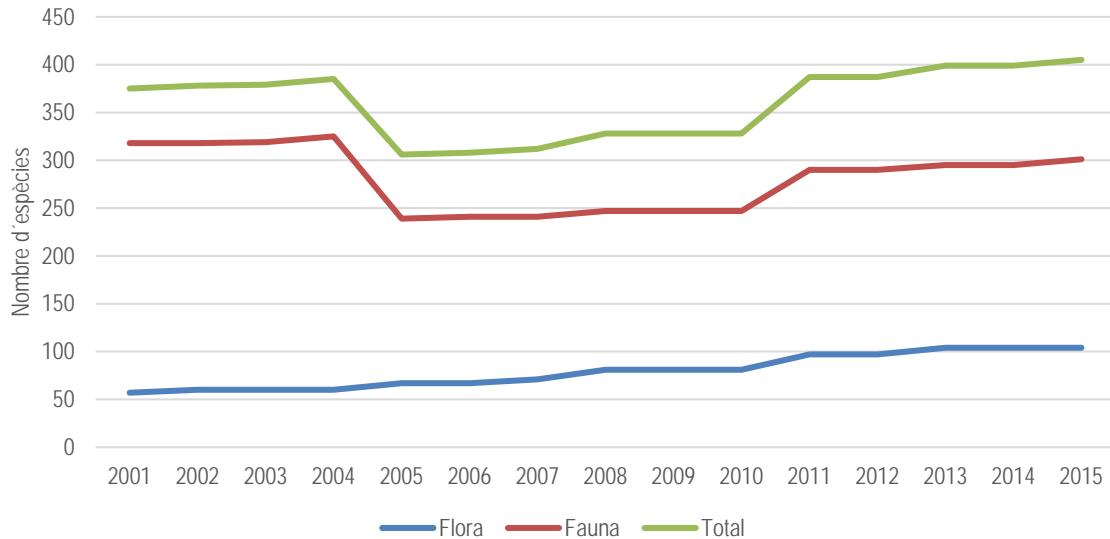
- De les 95 espècies catalogades en alguna categoria de protecció, 16 es troben en perill d'extinció. Aquestes són:

Taula 8. Flora catalogada en perill d'extinció (2015)

Nom científic	Nom comú
<i>Agrostis barceloi</i>	
<i>Apium bermejoi</i>	Api d'en Bermejo
<i>Cotoneaster majoricensis</i>	
<i>Ligusticum huteri</i>	Túrbit del Puig Major
<i>Limonium barceloi</i>	Saladina
<i>Limonium boirae</i>	Saladina
<i>Limonium carvalhoi</i>	Saladina de Carvalho
<i>Limonium ejulabilis</i>	Saladina
<i>Limonium inexpectans</i>	Saladina
<i>Limonium pseudodyctiocladum</i>	Saladina
<i>Lysimachia minoricensis</i>	Lisimàquia de Menorca
<i>Naufraga balearica</i>	Naufraga
<i>Pinus pinaster</i>	Pinastre
<i>Thymus herba-barona</i> subsp. <i>bivalens</i>	Tem d'Alfàbia
<i>Biscutella ebusitana</i>	
<i>Helianthemum marifolium</i> subsp. <i>organifoli</i>	Setge

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. Actualització de 3/09/2015

Gràfic 2. Evolució de les espècies amenaçades i catalogades en les Illes Balears (2001-2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/datos_estadisticos-35680/archivopub.do?ctrl=MCRST272Z1224143&id=224143

Com s'observa al Gràfic 2, en el període 2001-2015, les espècies amenaçades i catalogades a les Illes Balears han experimentat un creixement. Si bé existeixen divergències entre les espècies de fauna i de flora. La flora amenaçada i catalogada a les Illes Balears ha seguit una tendència ascendent i progressiva durant el període analitzat. D'altra banda, en el cas de la fauna, es detecten dos períodes d'inflexió: un descens significatiu el 2005 i un creixement posterior amb un increment més notori el 2011. Aquests dos anys coincideix amb l'aprovació del Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades i del Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades que vigeixen actualment.

En relació amb les **espècies protegides de vertebrats terrestres**:

Taula 9. Espècies protegides de vertebrats terrestres (2015)

Grup	Nombre d'espècies protegides	Espècies presents ¹	% protegides
Mamífers ²	20	41	48,78
Aus	203	353	57,51
Rèptils ³	13	31	41,94
Amfibis	3	4	75
Peixos	1	4	25
TOTAL	240	433	55,43

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. Actualització de 3/09/2015. Bioatles

¹ Informació extreta del Bioatles 2016, només es té en compte el nombre d'espècies, no les subespècies.

² Inclou la foca monjo

³ No s'inclouen les tortugues marines

Procedint de forma anàloga s'obté el percentatge d'espècies protegides de flora vascular sobre el total d'espècies autòctones:

Taula 10. Espècies protegides de flora vascular

Grup	Any avaluació	Nombre d'espècies protegides	Nombre d'espècies autòctones ⁴	% protegides
Flora Vascular	2009	74	1569	4,72
	2011	92	1569	5,86
	2012	92	1569	5,86
	2013	94	1569	6
	2015	95	1569	6,05

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Informe de l'Estat de Medi Ambient en les Illes Balears. Informe de conjuntura 2014-2015 i de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. Actualització de 3/09/2015

2.2. Races autòctones

Les races de bestiar autòctones es caracteritzen per adaptar-se a les condicions i necessitats del medi rural balear. Les Illes Balears han conservat una gran diversitat de races gràcies a l'esforç dels criadors illencs.

A les Illes Balears podem identificar races autòctones de vaques, cabres, ovelles, cavalls, ases, cans, conills, coloms, gallines i altres aus.

Taula 11. Races autòctones d'animals domèstics (2015)

Races autòctones	
Espècie bovina	
Vaca mallorquina	Vaca menorquina
Espècie ovina	
Ovella blanca mallorquina	Ovella vermella mallorquina
Ovella eivissenca	Ovella menorquina
Espècie caprina	
Cabra mallorquina	Cabra pitiüsa
Èquids	
Ase balear	Cavall mallorquí
Cavall menorquí	
Espècie porcina	
Porc negre mallorquí	
Conills	
Conill pagès d'Eivissa	
Canines	
Ca de bestiar	Ca de toro
Ca de conills de Menorca	Ca eivissenc
Ca mè mallorquí	Ca rater mallorquí
Aus de corral	
Gallina de Mallorca	Gallina de Menorca
Gallina d'Eivissa	Gall dindi mallorquí
Gall dindi de Menorca	Ánnera mallorquina
Coloms	
Colom Borino	Colom de Casta Grossa
Colom de Pinta	Colom d'Escampadissa

⁴ Font: Biodiversitat de les plantes vasculares de les Illes Balears; Rita, J & T Payeras, 2006

Colom Gavatxut

Colom Nas de Xot

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia. Govern les Illes Balears. <http://www.caib.es/sacmicrofront/home.do?idsite=173&lang=ES>

Les races autòctones són objecte d'una especial protecció per part de l'administració amb l'objectiu de millorar la seva caracterització i la normalització dels productes derivats.

A continuació, s'exposen les races d'animals domèstics considerades en perill d'extinció presents en les Illes Balears. Aquestes races han experimentat pocs canvis en els últims anys. L'únic canvi referent a això l'observam en la incorporació al llistat de la *gallina eivissenca*.

Taula 12. Races d'animals domèstics en perill d'extinció

2008	2015
Vaca menorquina	Vaca menorquina
Vaca mallorquina	Vaca mallorquina
Ovella mallorquina	Ovella mallorquina
Ovella menorquina	Ovella menorquina
Ovella Eivissenca	Ovella Eivissenca
Ovella vermella mallorquina	Ovella vermella mallorquina
Cabra eivissenca	Cabra eivissenca
Cabra mallorquina	Cabra mallorquina
Porc negre mallorquí	Porc negre mallorquí
Cavall mallorquí	Cavall mallorquí
Cavall menorquí	Cavall menorquí
Ase Balear	Ase Balear
Gallina mallorquina	Gallina mallorquina
Gallina menorquina	Gallina menorquina
Ca eivissenc	Ca eivissenc
Ca de bestiar	Ca de bestiar
Ca de bou	Ca de bou
Ca mè mallorquí	Can em mallorquí
Ca rater mallorquí	Can rater mallorquí
	Gallina Eivissenca

Font: Informe d'Estat del Medi Ambient en les Illes Balears. Informe de conjuntura 2014-2015. Dades obtingudes a partir del Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de les Races Ramaderes (RD 2129/2008) i el RD 558/2001 pel qual es regula el reconeixement oficial de les organitzacions o associacions de criadors de cans de pura raça.

També hi ha reconegudes una sèrie d'agrupacions racials que no són considerades races. Entre les aus trobam l'ànec mallorquí, el gall dindi mallorquí i el menorquí i sis tipus de colom (Borino, Casta Grossa, Pinta, Escampadissa, Gavatxut i Nas de Xot). I entre els mamífers el ca de conills de Menorca, el porc negre de Formentera i Eivissa i el conill pagès d'Eivissa.

2.3. Varietats vegetals autòctones

Les varietats locals vegetals, tant de conreassis llenyosos com d'hortícoles, cereals i llegums, han estat seleccionades pels agricultors durant segles i segles. Són, per tant, les varietats més ben adaptades al seu lloc de procedència, més resistents i més flexibles a les condicions adverses de la zona i a les plagues o malalties més freqüents, la qual cosa permet reduir l'ús de productes agroquímics per al seu manteniment i protecció.

La pèrdua de varietats locals va començar amb la trucada revolució verda dels anys 60 i 70, quan es va produir la introducció de les varietats comercials i els agricultors van començar a comprar les llavors en lloc de guardar les pròpies. Aquest va ser, probablement, el moment d'inflexió i hauria d'haver estat el punt en el qual es començà a protegir les varietats de les Illes Balears.

Quant a les varietats vegetals locals, i partint de dades facilitades per l'Institut d'Investigació i Formació Agrària i Pesquera de les Illes Balears (IRFAP), el nombre de varietats locals identificades de cultius ha anat experimentant un significatiu augment, passant-ne de 319 el 2008 507 el 2011 i 518 el 2015. El nombre de varietats, per tipologia, és el següent:

- Cultius anuals: 96 varietats
- Fruita dolça: 86 varietats
- Fruita seca: 94 varietats
- Altres de llenyoses: 198 varietats
- Olivera: 6 varietats
- Vinya: 38 varietats.

3. PRESSIONS

Les pressions i amenaces sobre la biodiversitat són molt variades. De forma global les pressions es poden classificar en aquelles que afecten els ecosistemes en general i aquelles que afecten espècies. Encara que aquestes pressions, normalment, mai no són independents.

Es pot destacar el següent:

- La informació disponible és molt desigual.
- En alguns casos no hi ha gaires dades el que dificulta l'avaluació. Per exemple, les recol·leccions de certs grups d'organismes (cargols, bolets...etc.).

Tanmateix, aquests fets no fan que les esmentades pressions no tinguin efectes rellevants.

A continuació es descriuen les pressions principals.

3.1. Destrucció hàbitats

La pressió general més important és la destrucció dels hàbitats (per incendis, artificialització o altres canvis d'ús, etc.). Aquest apartat es tracta de forma específica en el vector Medi Terrestre (capítol 5).

3.2. Pertorbació d'hàbitats

La pertorbació d'hàbitats és un dels impactes més ressenyables encara que és difícil d'obtenir dades. Hi ha diverses pertorbacions, sent els incendis forestals un amb els que s'explica amb més informació. Altres, com les relacionades amb les activitats de lleure, que no són fàcils d'avaluar.

En el vector de Medi Terrestre (capítol 5) es descriu més amb deteniment alguns casos de pertorbació d'hàbitats, concretament, els incendis forestals. Si bé es pot esmentar que els incendis forestals tenen un gran impacte en el sistema natural, provocant la mort de nombrosos exemplars d'espècies singulars.

3.3. Verí

L'enverinament d'animals afecta una part reduïda de la fauna, en especial a les aus. En alguns casos es tracten d'animals escassos i amenaçats.

El verí s'aplica de forma directa, o amb més freqüència, distribuït en esquers. L'ús d'esquers enverinats per a l'eliminació de predadors és una activitat centenària. Els verins més habituals són el carbamat, l'esticricina i altres organofosforats no carbàmics. No és infreqüent el que es denomina enverinament secundari que és el que té lloc quan un animal s'alimenta d'un altre que prèviament ha mort enverinat. Aquesta circumstància afecta a espècies carronyeres.

Segons l'informe "Casos greus d'enverinament de fauna silvestre a Espanya. 2010-2015" elaborat per Ecologistes en Acció⁵, en les Illes Balears s'ha donat 1 cas greu d'enverinament afectant 4 exemplars de milà real (*Milvus milvus*) a Mallorca.

⁵ https://www.ecologistasenaccion.org/IMG/pdf/informe_veneno_2010-2015.pdf

3.4. Línies elèctriques

Les línies elèctriques són perilloses per a les aus per dos motius:

- Impactes d'aus en vol amb els cables. L'amenaça afecta a tota mena d'aus.
- Electrocutació als pals. És l'amenaça més important, sobretot per a aus de gran mida, que se solen posar en els suports elèctrics. L'electrocutació sol ser mortal o causa ferides de diagnòstic fatal que implica l'eutanàsia de l'au si arriba viu al centre de recuperació. A les Illes Balears les aus més afectades són els rapaços i el corb.

Segons l'informe "Mortalitat d'aus causada per electrocutació en línies elèctriques. Balears 1999-2016"⁶ de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat, a les Illes Balears entre 1999 i 2016 (17 anys) s'han registrat un total de 594 aus electrocutades⁷ corresponents a 15 espècies diferents, 12 d'elles protegides. A Mallorca es registren el 63,97% d'aquestes aus (380 aus electrocutades) i a Menorca el 34,85% (207 aus electrocutades).

L'espècie més afectada és el **corb**, que suposa un 35,6% dels exemplars trobats. Entre les espècies protegides, de la que més exemplars s'han trobat és el **xoriguer vulgar**.

Taula 13. Electrocutacions registrades per espècie i illa entre 1999 i 2016

Espècie	Nom llatí	Mallorca	Menorca	Eivissa	Total	%
Corb	<i>Corvus corax</i>	137	74		211	35,5
Xoriguer*	<i>Falco tinnunculus</i>	107	16	2	125	21
Gavina	<i>Larus michahellis</i>	39	58	4	101	17
Àguila calçada*	<i>Hieraetus pennatus</i>	35	11		46	7,7
Milà reial	<i>Milvus milvus</i>	17	13		30	5,1
Òliba*	<i>Tyto alba</i>	4	10		14	2,4
Àguila de Bonelli*	<i>Aquila fasciata</i>	12			12	2
No identificat		9	2		11	1,9
Falcó*	<i>Falco peregrinus</i>	6	3		9	1,9
Àguila peixatera*	<i>Pandion haliaetus</i>	3	8		11	1,5
Rapaç no identificada*		3	5		8	1,3
Aligot*	<i>Buteo buteo</i>	1	5		6	1
Tudó	<i>Columba palumbus</i>	3	2		5	0,8
Esplugabous*/Agró blanc	<i>Bubulcus ibis/Egretta garzetta</i>	2			2	0,3
Voltor negre*	<i>Aegypius monachus</i>	1			1	0,2
Cigonya blanc*	<i>Ciconia ciconia</i>			1	1	0,2

⁶ Si bé l'informe engloba un període molt més ampli que aquest informe, i les dades es tracten de forma conjunta, s'ha considerat interessant esmentar-ho ja que és l'informe més recent i ofereix una informació d'importància sobre aquesta qüestió.

⁷ Les aus que s'han detectat no són el total de les que moren, ja que hi ha cadàvers que poden desaparèixer amb rapidesa (menjats o desplaçats per altres animals). Existeixen estimacions estadístiques que podrien morir a l'any, en les Illes Balears més de 230 aus (segons l'informe esmentat).

Voltor lleonat*	<i>Gyps fulvus</i>	1			1	0,2
TOTAL		380	207	7	594	100

* Espècies protegides

Font: Informe "Mortalitat d'aus causada per electrocució en línies elèctriques. Balears 1999-2016" de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

3.5. Espècies invasores

No totes les espècies introduïdes tenen el caràcter invasor. Algunes no poden adaptar-se i proliferen espontàniament i d'altres proporcionen béns i serveis importants per a la societat en condicions controlades. Les espècies invasores són per tant, aquelles espècies introduïdes que són capaces de proliferar i que provoquen o tenen potencial de provocar impactes sobre la naturalesa, la salut i els béns econòmics.

Les espècies introduïdes invasores estan augmentant la seva pressió de tal manera que es considera a nivell mundial com la segona causa d'extinció d'espècies. Aquestes espècies poden ser depredadores d'espècies locals o competidors amb ells pels recursos, ocasionen perjudicis o molèsties (com sorolls), poden hibridar amb la fauna o flora local, alteren relacions ecològiques i transmeten patògens.

L'actual normativa nacional de referència, quant a espècies invasores, és el **Reial Decret 630/2013**, de 2 d'agost, pel qual es regula el **Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores**.

Aquest Decret deroga el Reial Decret 1628/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores, i es creava el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores i el Llistat d'Espècies Exòtiques amb Potencial Invasor.

A la normativa actual s'han integrat les Espècies Exòtiques amb Potencial Invasor dins del catàleg, quedant així un únic document de treball.

Al Catàleg s'inclouen les espècies exòtiques per a les quals existeix informació científica i tècnica que indiqui que constitueixen una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, l'agronomia o per als recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural, d'acord a l'article 61.1 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre.

La inclusió d'una espècie al catàleg comporta:

- la prohibició de la seva introducció al medi natural en l'àmbit del territori nacional d'acord a l'article 52.2 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre;
- la prohibició genèrica de la seva possessió, transport, trànsit i comerç d'exemplars vius o morts, de les seves restes o propàguls, incloent el comerç exterior d'acord a l'article 61.3 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre. Es permeten excepcions prèvia autorització de l'administració competent, quan sigui necessari per raons d'investigació, salut o seguretat de les persones.

El Catàleg inclou 185 espècies de les quals 155 afecten a les Illes Balears, això no significa necessàriament que tinguin un comportament invasor a les illes. Sinó que són espècies que cal controlar perquè poden suposar un conflicte.

Taula 14. Nombre d'espècies invasores per a les Illes Balears

NOMBRE D'ESPÈCIES INVASORES PER A LES ILLES BALEARS 2015 SEGONS EL CATÀLEG ESPANYOL D'ESPÈCIES EXÒTIQUES INVASORES	
Algues	13
Flora	44
Peixos	19
Invertebrats no artròpodes	17
Aus	17
Artròpodes no Crustacis	12
Mamífers	12
Crustacis	10
Amfibis	4
Rèptils	4
Total	152

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Annex del Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores. Tenint en compte la modificació publicada el 19/05/2015.
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-8565&b=45&tn=1&p=20150519#an>

3.5.1. Fauna

La introducció de fauna invasora en un territori, accentuant-se per als territoris insulars com són les Illes Balears genera una gran competència amb les espècies autòctones fins i tot poden desplaçar aquestes últimes.

Després de l'anàlisi del Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, es pot fer ressaltar-lo que de les 152 espècies afecten a les Illes Balears, **94 corresponen amb fauna*** (el 62,70% sobre el total).

Taula 15. Ejemplos de Noms de espècies invasores introduïdes

Peixos (19)		
Alburno (<i>Alburnus alburnus</i>)	Peix moix negre (<i>Ameiurus melas</i>)	Peix Cap de Serp del nord (<i>Channa spp.</i>)
Luci (<i>Esox lucius</i>)	Fúndulo, Peix mòmia (<i>Fundulus heteroclitus</i>)	Chanchito (<i>Australoheros facetus</i>)
Gambusia (<i>Gambusia holbrooki</i>)	Peix moix puntejat, bagre de canal (<i>Ictalurus punctatus</i>)	Percasol, peix sol (<i>Lepomis gibbosus</i>)
Perca americana (<i>Micropterus salmoides</i>)	Dojo (<i>Misgurnus anguillicaudatus</i>)	Perca de riu (<i>Perca fluviatilis</i>)
Pseudorasbora (<i>Pseudorasbora parva</i>)	Peix escorpi, peix lleó (<i>Pterois volitans</i>)	Rutil (<i>Rutilus rutilus</i>)
Salvelino (<i>Salvelinus fontinalis</i>)	Luciperca (<i>Sander luciperca</i>)	Gardí (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>)
Silur (<i>Silurus glanis</i>)		
Rèptils (3)		
Tortuga americana o de Florida (<i>Trachemys scripta</i>)	Serp de blat de moro (<i>Elaphe guttata</i>)	Tortuga pintada (<i>Chrysemys picta</i>)
Cotorra argentina (<i>Myiopsitta monachus</i>)	Bec de corall senegalès (<i>Estrilda astrild</i>)	Cotorra de Kramer (<i>Psittacula krameri</i>)

* No s'inclouen en aquest grup les algues. Es tracten al capítol 7 (medi marí).

Mina comuna (<i>Acridotheres tristis</i>)	Oca del Nil (<i>Alopochen aegyptiacus</i>)	Bengalí vermell (<i>Amandava amandava</i>)
Barnacla canadenc (<i>Branta canadensis</i>)	Guatlla japonesa (<i>Coturnix japonica</i>)	<i>Euplectes</i> spp.
Rossinyol del Japó (<i>Leiothrix lutea</i>)	Malvasia canyella (<i>Oxyura jamaicensis</i>)	<i>Ploceus</i> spp.
Bulbul cafre (<i>Pycnonotus cafer</i>)	Bulbul Orfeo (<i>Pycnonotus jocosus</i>)	Quelea comú (<i>Quelea quelea</i>)
Tórtora rosígrís (<i>Streptopelia roseogrisea</i>)	Ibis sagrat (<i>Threskiornis aethiopicus</i>)	
Mamífers (12)		
Coatí (<i>Nasua nasua</i>)	Arruí (<i>Ammotragus lervia</i>)	Ós rentador (<i>Procyon lotor</i>)
Eriçó pigmeu africà (<i>Atelerix albiventris</i>)	Eriçó egipci o orellut (<i>Hemiechinus auritus</i>)	Mangosta petita asiàtica (<i>Herpestes javanicus</i>)
Visó americà (<i>Mussola (Neovison) vison</i>)	Coipú (<i>Myocastor coypus</i>)	Ca ós rentador (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)
Rata moscada (<i>Ondatra zibethicus</i>)	Ratpenat frugivor egipci (<i>Rousettus aegyptiacus</i>)	Família <i>Sciuridae</i>
Invertebrats no artròpodes (17)		
Cargol gegant africà (<i>Achatina fulica</i>)	<i>Sinanodonta woodiana</i>	Nemàtode de la fusta del pi (<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>)
Cargol del llot (<i>Potamopyrgus antipodarum</i>)	<i>Rhopilema nomadica</i>	Cloïssa de riu asiàtica (<i>Corbicula fluminea</i>)
Hidroide esturiano (<i>Cordylophora caspia</i>)	<i>Crepidula fornicata</i>	Musclo quagga (<i>Dreissena bugensis</i>)
Musclo zebra (<i>Dreissena polymorpha</i>)	Mercierella (<i>Ficopomatus enigmaticus</i>)	Cargol trompeta (<i>Melanoides tuberculatus</i>)
<i>Mnemiopsis leidyi</i>	Musclo d'aigua salabrosa (<i>Mytilopsis leucophaeata</i>)	Cargols poma i altres (Família <i>Ampullariidae</i>)
Cloïssa asiàtica (<i>Potamocorbula amurensis</i>)	Musclo petit marró (<i>Limnoperna securis</i>)	
Artròpodes no crustacis (12)		
Mosquit tigre (<i>Aedes albopictus</i>)	Marieta asiàtica (<i>Harmonia axyridis</i>)	Formiga invasora de jardins (<i>Lasius neglectus</i>)
Xinxà americana del pi (<i>Leptoglossus occidentalis</i>)	Formiga argentina (<i>Linepithema humile</i>)	<i>Monochamus</i> spp. (espècies no europees)
Formiga de Singapur (<i>Monomorium destructor</i>)	Formiga boja (<i>Paratrechina longicornis</i>)	Formiga fantasma (<i>Tapinoma melanocephalum</i>)
<i>Vespa</i> spp	Punxegut vermell (<i>Rhinophorus ferrugineus</i>)	Barrenadora de la palmera (<i>Paysandisia archon</i>)
Crustacis (10)		
<i>Dyspanopeus sayi</i>	Yabbie (<i>Cherax destructor</i>)	<i>Dikerogammarus villosus</i>
Cranc xinès (<i>Eriocheir sinensis</i>)	Cranc dels canals (<i>Orconectes limosus</i>)	Cranc senyal, cranc de Califòrnia, cranc del Pacífic (<i>Pacifastacus leniusculus</i>)
<i>Percnon gibbesi</i>	Cranc vermell, cranc americà, cranc de les maresmes (<i>Procambarus clarkii</i>)	<i>Rhithropanopeus harrisi</i>
<i>Triops longicaudatus</i>		
Amfibis (4)		
Gripau marí (<i>Bufo marinus</i>)	Gripau comú asiàtic (<i>Duttaphrynus melanostictus</i>)	Granota toro (<i>Lithobates (= Granota) catesbeianus</i>)
Granota d'ungles africana (<i>Xenopus laevis</i>)		

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Annex del Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores. Tenint en compte la modificació publicada el 19/05/2015.

Es pot destacar la presència de dues espècies exòtiques invasores de fauna:

- el **mosquit tigre** (*Aedes albopictus*) originari del sud-est asiàtic. Aquest mosquit està considerat una de les 100 espècies exòtiques invasores més perjudicials del món segons la Unió Internacional de Conservació de la Naturalesa. Es va detectar per primera vegada a Mallorca el 2012, on està àmpliament difós. El 2014 va arribar a Eivissa i el 2015 a Menorca.
- la **vespa asiàtica** (*Vespa velutina*). Els primers casos detectats a Espanya es van donar a Navarra el 2010 i poc a poc s'ha anat expandint. L'octubre de 2015 es va detectar la seva presència en les Illes Balears, a Mallorca. Constitueixen una veritable amenaça per a l'apicultura i per això per a la pol·linització en general, ja que les cries de vespa asiàtica són alimentades amb abelles.

3.5.2. Flora

El Catàleg Espanyol d'espècies exòtiques invasores ha actualitzat el nombre d'espècies vegetals invasores en 43.

Taula 16. Exemples d'espècies vegetals invasores

Flora (43)		
Pitera comú (<i>Atzavara americana</i>)	Rabogato albi (<i>Pennisetum villosum</i> R)	Cótula (<i>Cotula coronopifolia</i>)
Quicuyo (<i>Pennisetum clandestinum</i>)	Amor d'home, orella de moix (<i>Tradescantia fluminensis</i>)	Figuera de moro (<i>Opuntia stricta</i>)
Campaneta morada (<i>Ipomoea indica</i>)	Ailanto (<i>Alianthus altissima</i>)	Agreig (<i>Oxalis pes-caprae</i> L)
Lagunilla, herba del llangardaix, huiro verd (<i>Alternanthera philoxeroides</i>)	Ambrosia (<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L)	Herba del ganivet (<i>Carpobrotus acinaciformis</i>)
Planta cruel, miraguano (<i>Araujia sericifera</i>)	Esparreguera africana (<i>Asparagus asparagoides</i>)	Azolla (<i>Azolla</i> spp)
Bácaris, chilca, chilca de full d'orzaga, carqueja (<i>Baccharis halimifolia</i> L)	Budleia, baileya, arbust de les papallones (<i>Buddleja davidii</i>)	Ortiga aquàtica (<i>Cabomba caroliniana</i>)
Herba de la pampa, canyís de la pampa (<i>Cortaderia</i> spp.)	<i>Crassula helmsii</i>	Cylindropuntia (<i>Cylindropuntia</i> spp)
Elodea densa (<i>Egeria densa</i>)	Jacint d'aigua, camalote (<i>Eichhornia crassipes</i>)	Brossa del Canadà, pesta d'aigua (<i>Elodea canadensis</i>)
Brossa del Canadà, pesta d'aigua (<i>Elodea nuttallii</i>)	Vinya del Tibet (<i>Fallopia baldschuanica</i>)	Herba nuosa japonesa (<i>Fallopia japonica</i>)
Gingebre blanc (<i>Hedychium gardnerianum</i>)	Julivert gegant (<i>Heracleum mantegazzianum</i>)	Redondita d'aigua (<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>)
Duraznillo d'aigua (<i>Ludwigia</i> spp)	<i>Myriophyllum aquaticum</i>	Lliri Groc (<i>Nymphaea mexicana</i>)
Tunera índia (<i>Opuntia dillenii</i>)	Tunera comú (<i>Opuntia máxima</i>)	Bàlsam (<i>Carpobrotus edulis</i>)
Plomall, rabogato, pastura d'elefant (<i>Pennisetum setaceum</i>)	Enciam d'aigua (<i>Pistia stratiotes</i>)	Salvinia (<i>Salvinia</i> spp)
Senecio del Cabo (<i>Senecio inaequidens</i>)	Borraza (<i>Spartina alterniflora</i>)	Espartillo (<i>Spartina densiflora</i>)
<i>Spartina patens</i>		

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Annex del Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores. Tenint en compte la modificació publicada el 19/05/2015.

Taula 17. Nombre d'espècies vegetals invasores existents en les Illes Balears

Nombre d'espècies vegetals invasores existents a les Balears		
2010	2011	2015
42	42	43

Font: Elaboració pròpia a partir del Reial Decret 1628/2011 que regula la Llista i Catàleg d'espècies exòtiques invasores i Annex del Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores. Tenint en compte la modificació publicada el 19/05/2015.

3.6. Malalties

Les malalties i les plagues són altres pressions importants sobre les espècies autòctones de les Illes Balears. Les plagues més rellevants es tracten en el vector Medi Terrestre (capítol 5).

3.7. Caça

La caça si bé es tracta d'una activitat que es troba regulada, suposa una pressió sobre espècies concretes i sobre els ecosistemes terrestres.

No obstant això, si es gestiona de forma adequada pot suposar una eina útil per al control d'espècies concretes.

3.7.1. Espècies afectades

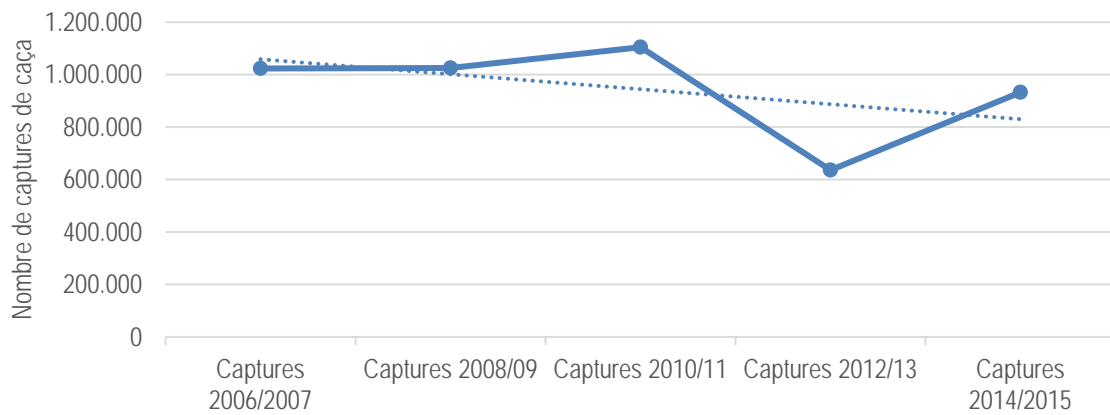
En relació amb la pressió exercida per la caça, les dades disponibles sobre això són estimacions molt generals i són aportades pels vedats de caça. Les captures dels últims anys mostren un descens de més del 40% en la temporada 2012/2013 que ha tornat a valors normals en la temporada 2014-2015. El descens de la temporada 2012-2013 es deu fonamentalment a la reducció del nombre de captures de conills i de tords.

Taula 18. Evolució de les captures de caça a les Illes Balears

EVOLUCIÓ DE LES CAPTURES DE CAÇA A LES ILLES BALEARS					
Tipus	Captures 2006/2007	Captures 2008/09	Captures 2010/11	Captures 2012/13	Captures 2014/2015
Caça major (Cabra)	13.340	No disponible	4.543	5.839	5.342
Llebre	13.524	11.228	8.000	3.791	8.915
Conill	413.343	176.324	240.000	55.771	72.881
Perdiu	71.000	84.068	70.000	55.804	154.579
Guàtlera	5.690	9.288	10.000	3.397	6.154
Altra caça menor (Coloms, Tórtores, becades, etc.)	506.642	744.352	772.000	511.352	636.519
TOTAL	1.023.539	1.025.260	1.104.543	635.954	932.490

Font: Informe d'Estat del Medi Ambient de les Illes Balears. Informe de Conjuntura 2014-2015

Gràfic 3. Evolució de les captures de caça en les Illes Balears

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Informe d'Estat del Medi Ambient de les Illes Balears. Informe de Conjuntura 2014-2015

3.8. Recol·lecció

Tot i que no es disposa de dades sobre el nombre de recol·leccions d'exemplars d'espècies autòctones per a use culinari (bolets, espàrrecs, cargols, etc), s'identifica dita activitat com a "potencial pressió".

Conseqüentment, s'identifica la necessitat de realitzar estudis al respecte a fi de poder obtenir dades sobre el nombre de recol·leccions i la capacitat de càrrega que el medi pot suportar. En cas que el resultat indiqui que és una pressió significativa es recomana la inclusió d'un nou indicador que permeti el seu seguiment i prene mesures al respecte.

4. RESPOSTES

Aquest capítol comença amb una recopilació de la principal normativa que afecta la biodiversitat, que en molts casos exigeix que la protecció d'espècies es materialitzi en plans concrets. Posteriorment, es presenta la planificació que afecta a les espècies, podent ser estatal o autonòmica i les accions dutes a terme per millorar i conservar la biodiversitat a través de la protecció de les espècies silvestres i la lluita contra els efectes negatius sobre la biodiversitat, principalment.

4.1. Normativa

4.1.1. Normativa internacional

A nivell nacional s'han firmat diversos convenis internacionals, subscrits per Espanya i existeixen diverses entitats o iniciatives que promouen accions globals per a la protecció i conservació de la naturalesa. A continuació es descriu breument un dels principals convenis internacionals (CITES) i la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa.

■ CITES

El **Conveni sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenaçades de Fauna i Flora Silvestre**, més conegut com a Conveni CITES, és un tractat internacional l'objectiu del qual és preservar la conservació d'espècies amenaçades de fauna i flora silvestres mitjançant el control del seu comerç. Va ser firmat el 1973, i l'adhesió d'Espanya al mateix es va efectuar el 1986.

El conveni estableix una xarxa mundial de controls del comerç internacional d'espècies silvestres amenaçades i dels seus productes, exigint la utilització de permisos oficials per autoritzar el seu comerç.

El Conveni protegeix més de 33.000 espècies que estan recollides a tres apèndixs que es revisen periòdicament. D'elles aproximadament 28.000 són de plantes (85%) i 5.000 són d'animals (15%). Els apèndixs són els següents:

- **Apèndix I:** inclou les espècies d'animals i plantes sobre les quals pesa un perill d'extinció més gran. El comerç d'aquestes espècies capturades o recollides en els seus hàbitats naturals està prohibit i només es permet sota circumstàncies excepcionals.
- **Apèndix II:** inclou les espècies que, si bé en l'actualitat no es troben en perill d'extinció, podrien arribar a estar-ho llevat que es controli estrictament el seu comerç.
- **Apèndix III:** inclou les espècies subjectes a reglamentació dins del territori d'un país que necessita la cooperació dels altres països per impedir o restringir la seva explotació.

Enllaç: <http://www.cites.es/es-ES/Paginas/default.aspx>

■ UICN

La **Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa** (UICN), creada el 1948, és una unió de membres composta per Estats sobirans, agències governamentals i organitzacions de la societat civil.

El Programa Global d'Espècies de l'UICN, al costat dels seus socis i a la Comissió de Supervivència d'Espècies de l'UICN, impulsa la lluita per salvar les espècies i la naturalesa.

Entre les accions que duu a terme més rellevants sobre aquest apartat és l'elaboració de les llistes de les espècies més amenaçades de la terra, conegudes com les llistes vermelles.

Els criteris de l'IUCN utilitzats són els de 2001 (2001 IUCN Xarxa List Categories and Criteria v3.1). El 2012 es va publicar la segona edició, si bé els criteris establerts el 2001 no es van modificar. Les categories de conservació establertes són les següents:

- ❑ Extint: no queda cap dubte raonable que l'últim individu existent ha mort.
- ❑ Extint en estat silvestre: només sobreviu en cultiu, en captivitat o en poblacions reintroduïdes.
- ❑ En perill crític: quan està en extrem risc d'extinció en estat salvatge en un futur immediat.
- ❑ En perill: quan és en perill d'extinció en estat natural en un futur pròxim.
- ❑ Vulnerable: quan és en perill d'extinció en estat natural en un futur mitjà
- ❑ Pròxim al perill: en un futur pròxim es considera que podrà ser catalogat en alguna de les classificacions anteriors
- ❑ Menys preocupant: tàxons que no poden ser qualificats en cap de les anteriors categories

Enllaç: <http://www.iucnredlist.org/>

4.1.2. Normativa europea

- ❑ Directiva 2009/147/CE relativa a la conservació de les aus silvestres (Directiva Aus): es refereix a la conservació de totes les espècies d'aus que viuen normalment en territori europeu. Els Estats han de prendre mesures per mantenir les poblacions en nivells satisfactoris. Estableix criteris per a la caça d'aus; aporta annexos d'aus estrictament protegides i aus susceptibles de ser caçades amb condicions.
- ❑ Directiva 92/43/CEE relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (Directiva Hàbitats).
- ❑ Directiva 1999/22/CE relativa a la conservació dels animals silvestres als parcs zoològics
- ❑ Convenis de Berna (2003) del qual emergeix un document base perquè els països europeus elaborin i apliquin estratègies o plans d'acció basats en elles.
- ❑ A més d'altres directives que afecten a les espècies, com la Directiva 2009/128/CE per la que s'estableix el marc de l'actuació comunitària per aconseguir un ús sostenible dels plaguicides. I de reglaments que en alguns dels seus preceptes afectin les espècies, o reglaments específics que regulen les espècies exòtiques invasores.

4.1.3. Normativa nacional

La normativa nacional és extensa en relació amb la biodiversitat; alguna d'elles ja s'ha tractat en alguns dels apartats (per exemple, espècies amenaçades i d'especial protecció o espècies invasores). En el següent enllaç es pot consultar:

http://www.mapama.gob.es/es/biodiversidad/legislacion/legislacion_areas_normativa_espaniola.aspx

Algunes de les principals que es pot esmentar són:

- ❑ Llei 42/2007 de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat
- ❑ Reial Decret 139/2011, Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades

A més, es pot citar la normativa publicada en el període d'aquest informe (2012-2015):

- ❑ Ordre AAA/75/2012 per la qual s'inclouen diferents espècies al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial per a la seva adaptació a l'Annex II del Protocol sobre zones especialment protegides i la diversitat biològica a la Mediterrània.
- ❑ Reial Decret 630/2013 pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.
- ❑ Reial Decret 1015/2013 per la que es modifiquen els annexos I, II i V de la Ley 42/2007 del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Normativa autonòmica
- ❑ Llei 33/2015, de 21 de setembre, per la qual es modifica la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

4.1.4. Normativa autonòmica

La normativa autonòmica es pot ordenar en normativa general, espècies amenaçades, arbres protegits i caça.

Es pot citar:

- ❑ Llei 1/1992 Protecció dels animals que viuen en l'entorn humà i el seu reglament (Decret 56/1994).
- ❑ Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears.
- ❑ Llei 6/2006 Balear de Caça i Pesca fluvial
- ❑ Decret 75/2005 Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Espècial Protecció.
- ❑ Núm. 16415. Resolució del conseller de Medi Ambient d'inclusió i canvi de categoria de diverses espècies en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Espècial Protecció.
- ❑ PORNs y PRUGs

I la normativa més recent publicada:

- ❑ Núm. 15661. Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 19 d'octubre de 2015 per la qual es declara l'Àrea Biològica Crítica del *Limonium barceloi* de Ses Fontanelles (terme municipal de Palma).
- ❑ Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 9 de maig de 2014, per la qual s'aprova la reglamentació corresponent a l'Agrupació Racial del Porc Negre de Formentera i Eivissa i s'actualitza l'annex del Decret 5/2007 del 2 de febrer
- ❑ Núm. 10913. Resolució del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 20 de març de 2014 per la qual s'aprova l'Àrea Biològica Crítica del Cap Negre, en desenvolupament del Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Espècial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears.

4.2. Protecció dels hàbitats

La protecció dels hàbitats és una de les principals accions de resposta per a la millora de la biodiversitat. Aquesta qüestió es descriu al capítol 5: Medí terrestre.

4.3. Protecció de les espècies silvestres

En l'apartat 2.1.2 Espècies amenaçades i d'especial protecció ja s'ha realitzat referència a l'estat de les espècies i a les espècies catalogades.

La protecció de les espècies es concreta en els seus plans de gestió. El Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca és el competent per a l'elaboració dels documents oficials de gestió de les espècies en perill.

Segons la normativa vigent, es redacten els següents tipus de plans:

- De recuperació (per a espècies en perill d'extinció)
- De conservació de l'hàbitat (per a les sensibles a l'alteració de l'hàbitat)
- De conservació (per a les vulnerables o dependents de conservació)
- De maneig (per a les considerades d'interès especial)
- De reintroducció (per a les extingides en estat silvestre)

Durant el període 2012-2015, el nombre d'espècies amb pla de conservació aprovat és divergent. L'any 2015 trobam 10 plans vigents, repartits entre Plans de Recuperació, Plans de Conservació i un Pla de Reintroducció, que donen cobertura a 18 espècies de Flora i Fauna catalogades.

Les espècies catalogades amb pla de conservació el 2015 han disminuït respecte a 2012. Es pot esmentar que els plans tenen caducitat, la qual cosa explica aquest descens. Malgrat la caducitat dels plans, la Conselleria continua realitzant actuacions de gestió i conservació amb les espècies objectes de pla.

A la següent taula es pot veure l'evolució dels últims anys del nombre d'espècies catalogades amb pla aprovat.

Taula 19. Espècies catalogades amb pla de gestió⁹ aprovat

	2012	2013	2014	2015
Espècies catalogades amb pla de conservació en vigor	42	37	43	18

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. http://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/catalog_balear_despecies-6864/archivopub.do?ctrl=MCRST272Z1237768&id=237768

Alguns d'aquests plans són per a espècies concretes, però la majoria agrupa conjunts d'espècies concentrades en localitzacions determinades (Prat de Magalluf, Puig Major) o amb característiques d'hàbitat similars (Pla Homeyer).

⁹ S'inclouen Plans de Recuperació, Plans de Conservació, Plans de Maneig i Plans de Reintroducció.

4.3.1. Flora protegida

A continuació es mostra un llistat amb els plans existents de flora i les espècies que engloben (es marquen amb * aquells plans caducats el 2015. Encara que els plans estiguin caducats es continuen realitzant les accions i activitats de conservació relacionades amb la protecció de les esmentades espècies).

■ Plans de flora:

- Pla de recuperació del pinastre de Menorca (*Pinus pinaster*).
- Pla de conservació del socarrell bord (*Femeniasia balearica*). Octubre 2012.
- Pla de recuperació la lletrera de ses margalides (*Euphorbia margalidiana*). 2009
- Pla de conservació de la flora vascular amenaçada del Puig Major. November 2007
- Pla de conservació d'*Orchis palustris* a Mallorca.
- *Pla de recuperació de les Saladines endèmiques del Prat de Magalluf (*Limonium spp.*). Juni 2007.
- *Pla de recuperació de Veça menorquina (*Vicia bifoliolata*)
- *Pla de recuperació d'*Apium bermejoi*. Juni 2007.
- *Pla de recuperació de *Limonium barceloi*. Julio 2007
- *Pla de maneig del teix (*Taxus baccata*) de l'illa de Mallorca. November 2007.

Alguns exemplars d'arbres de les Balears estan protegits perquè es consideren que tenen un alt valor patrimonial o cultural a través de la Llei 6/91 de protecció d'arbres singulars per la qual cosa aquests no poden ser talats ni alterats amb cap altra activitat (exceptuant motius de conservació). A 2015 existeixen 70 arbres catalogats.

Taula 20. Espècies d'arbres catalogats com a singulars

Espècies d'arbres catalogats		
<i>Pinus halepensis</i>	<i>Quercus ilex</i>	<i>Olea europaea</i>
<i>Pinus pinea</i>	<i>Celtis australis</i>	<i>Juniperus phoenicea</i>
<i>Phytolacea dioica</i>	<i>Fraxinus angustifolia</i>	<i>Pistacia lentiscus</i>
<i>Platanus orientalis</i>	<i>Araucària hererophylla</i>	<i>Carya illinoensis</i>
<i>Cedrus atlantica</i>	<i>Ceratonia siliqua</i>	<i>Cupressus macroenvelat</i>
<i>Dracaena draco</i>	<i>Eucaliptus camaldulensis</i>	<i>Ficus carica</i>
<i>Ficus elastica</i>	<i>Ficus microphylla</i>	<i>Lagunaria patersonii</i>
<i>Myrtus communis</i>	<i>Phillyrea latifolia</i>	<i>Phoenix dactylifera</i>
<i>Platanus x Hispanica</i>	<i>Platanus acerifolia</i>	<i>Quercus faginea</i>
<i>Tamarix africana</i>	<i>Taxus baccata</i>	<i>Ziziphus jujuba</i>

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears.

a) Centres implicats en la Gestió i control de la flora amenaçada

D'una banda es pot destacar el treball realitzat la Universitat de les Illes Balears per a la posada en marxa de l'herbari virtual on es pot consultar les espècies endèmiques, protegides i introduïdes segons l'hàbitat o en funció dels usos i propietats que tenen. <http://herbarivirtual.uib.es/cat-med/index.html>

D'altra banda, es pot esmentar el Jardí Botànic de Sóller que és un centre de conservació, investigació i coneixement de la flora mediterrània i especialment de la flora balearica, tenint per tant, un paper rellevant en la conservació de la biodiversitat vegetal de les Illes Balears. <http://www.jardibotanicdesoller.org/es/jbs.php>

4.3.2. Fauna protegida

A continuació es mostra un llistat amb els plans existents de fauna i les espècies que engloben (es marquen amb * aquells plans caducats el 2015. Encara que els plans estiguin caducats es continuen realitzant les accions i activitats de conservació relacionades amb la protecció de les esmentades espècies).

■ Plans de fauna:

- o Pla Balcells. Pla de recuperació de la ratapinyada de peus grans, *Myotis capaccinii* i de conservació de quiròpters cavernícoles de les Illes Balears (2012). En total el Pla afecta a 8 espècies.
- o Pla de conservació de l'aguila peixatera (*Pandion haliaetus*).
- o Pla de conservació de la miloca (*Neophron percnopterus*) a Balears. Decembre de 2008
- o Pla de conservació de la tortuga mora (*Testudo graeca*). November 2008
- o Pla de reintroducció de l'àguila coabarrada o de Bonelli (*Heriaetus fasciatus*).
- o Pla de recuperació del Milà (*Milvus milvus*). Juliol 2007
- o Pla de recuperació del Virolet Petit (*Puffinus mauretanicus*).
- o El 2º Pla de Recuperació del Ferreret (*Alytes muletensis*). (2006-2012). Juny 2006
- o Pla Homeyer. Recuperació de les Aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció de Balears. Afecta al Bitó (*Botaurus stellaris*), Torel (*Ardeola ralloides*), Rosseta (*Marmaronetta angustirostris*), Ànnara capblanca (*Oxyura leucocephala*) i Fotja banyuda (*Fulica cristata*). Novembre 2007.
- o Pla de Conservació del Ratapinyada de cova (*Miniopterus schreibersii*). (2007-2012). Juny 2007.
- o Pla de Maneig del voltor negre (*Aegypius monachus*). Novembre 2007.
- o Pla Balear de maneig de la gavina roja (*Larus audouinii*) i del Corbmarí (*Phalacrocorax aristotelis*). Maig 2006.

Referent a això es pot esmentar el projecte LIFE Bonelli, projecte europeu l'objectiu del qual és la recuperació de les poblacions d'àguila coabarrada unint les accions de diversos Programes de Recuperació de l'àguila coabarrada en diferents poblacions localitzades a la Península Ibèrica i les Illes

Balears. A les Illes Balears la recuperació d'aquesta espècie es duu a terme mitjançant la reintroducció a Mallorca. Aquest projecte va començar l'any 2011, i fins a finals de 2015 se'n van alliberar trenta d'exemplars a Mallorca, dels quals sobreviuen dinou, i n'han nascut dos de la primera parella reproductora que es va establir el 2014.

També s'han dut a terme altres actuacions sobre espècies com per exemple: *Thunnus thynnus* (Tonyina vermella), *Monachus monachus* (Vell marí), *Larus michahellis* (Gavina patiamarilla), *Bufo balearicus* (Calàpet balear), *Testudo hermanni* (Tortuga mediterrània), *Gyps fulvus* (Vultur comú), *Delphinium pentagynium subsp. formenteranus* (Formentera), *Femeniasa balearica* (Menorca), *Asplenium fontanum* (Mallorca), *Brimeura duvigneaudii*, *Orchis cazorensis* i *Gymnadenia conopsea* (Mallorca), *Helianthemum marifolium subsp. organifolium*, *Euphorbia fontqueriana*, *Limonium pseudodyctiocladum de la punta del Carregador*, *Santolina chamaecyparissus* i *Crithmun maritimum*. A més s'ha actuat també sobre espècies de tortugues marines i varament de cetacis.

a) Gestió i control de la fauna amenaçada

Existeix també un cens d'espècies catalogades en seguiment que permet veure l'evolució de les poblacions. Aquest seguiment es duu a terme per a les poblacions de Ferreret (a través de les seves larves), del vultur negre (a través dels nius ocupats) i de les aus aquàtiques i limícoles hivernants, entre altres.

Taula 21. Cens d'espècies catalogades en seguiment

Cens d'espècies catalogades en seguiment			
	Ferreret (larves)	Vultur negre (nius ocupats)	Aus aquàtiques i limícoles hivernants
2007	30.937	11	
2008	37.138	15	25.638
2009	39.393	14	23.668
2010	30.623	16	31.626
2011	27.423	16	35.240
2012	22.548	17	29.425
2013	33.623	20	24.051
2014	27.877	26	25.382
2015	22.116	31	25.598

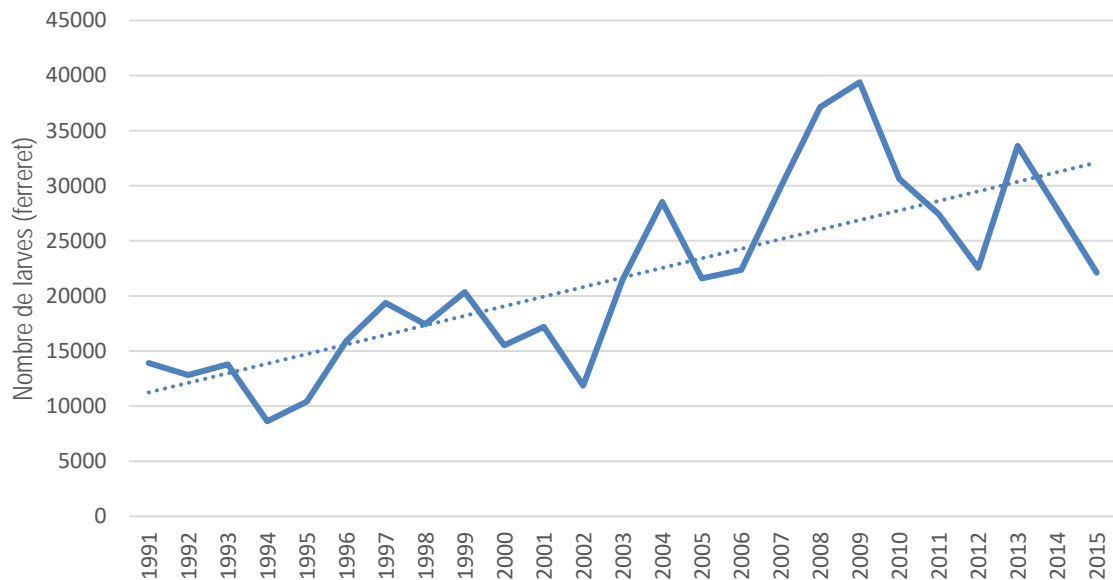
Font: Informe d'Estat del Medi Ambient de les Illes Balears. Informe de Conjuntura 2014-2015.

El **Ferreret** (*Alytes muletensis*) és una espècie endèmica de Mallorca catalogada en perill d'extinció pel Reial Decret 139/2011. L'amenaça més gran sobre la població de ferrerets és la de les espècies introduïdes, especialment la serp d'aigua (*Natrix maura*) i la granota verda (*Rana perezi*). Així mateix existeix un fong, *Batrachochytrium dendrobatidis*, que afecta la pell dels exemplars (quitridiomicosis). Altres amenaces estan relacionades amb l'acció de l'home com la reducció de l'àrea d'ocupació de l'espècie, la introducció d'espècies d'interès esportiu en embassaments de conques habitades pel ferreret, la contaminació de les fonts de la Serra per les empreses envasadores d'aigua mineral, entre d'altres.

Sota la responsabilitat del Govern de les Illes Balears, es va redactar el Primer Pla de Recuperació el 1991 que tenia per objectiu bàsic assumir un nivell de població i de distribució que garantís la continuïtat com a element estable de la fauna balear. Amb aquest Pla, la població total de larves d'*Alytes muletensis* s'ha incrementat des de les 14.191 el 1991 fins a les 22.678 el 2005. El 2007

s'aprova el segon Pla de Recuperació (2007-2012)¹⁰ amb l'objectiu de mantenir l'evolució positiva de l'espècie incrementant població i distribució.

Gràfic 4. Evolució del nombre de larves de Ferreret (1991-2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Informe d'Estat del Medi Ambient de les Illes Balears. Informe de Conjuntura 2014-2015.

La tendència general del nombre de larves de ferreret és ascendent.

El **voltor negre**¹¹ (*Aepyptus monachus*) va ser present en la majoria de les grans illes de la Mediterrània, extingint-se en totes excepte Mallorca, on habita actualment, on l'espècie és objecte de seguiment i protecció des de principis de la dècada de 1970. L'espècie està catalogada com a espècie vulnerable pel Reial Decret 139/2011. La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del govern de les Illes Balears ha elaborat un pla de maneig específic per a aquesta espècie¹². Així mateix, es pot citar el paper de la Fundació per a la Conservació del Voltor Negre¹³ en la recuperació de l'espècie en tota l'àrea de distribució mediterrània, en col·laboració amb el Govern Balear.

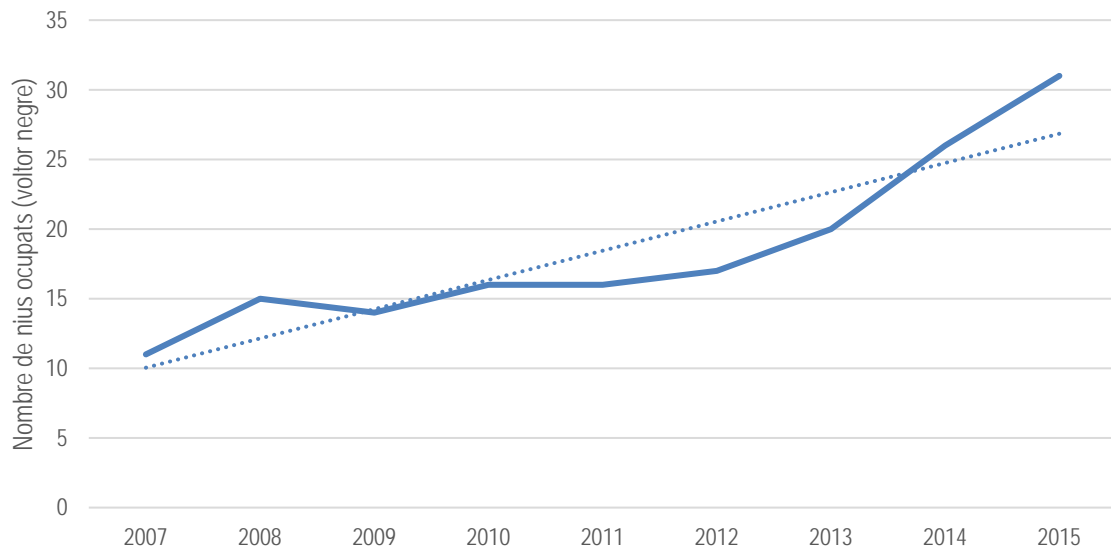
¹⁰ https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/d/pla_de_recuperacio_del_ferreret_alytes_muletensis_quadern_natura_21_mallorca_2007-71683/

¹¹ https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/d/el_buitre_negro_aegyptus_monachus_mallorca_2012-71600/

¹² <https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/fauna-72058/archivopub.do?ctrl=MCRST272Z1178199&id=178199>

¹³ <http://conservacionbuitrenegro.blogspot.com.es/>

Gràfic 5. Evolució del nombre de nius ocupats de voltor negre (2007-2015)

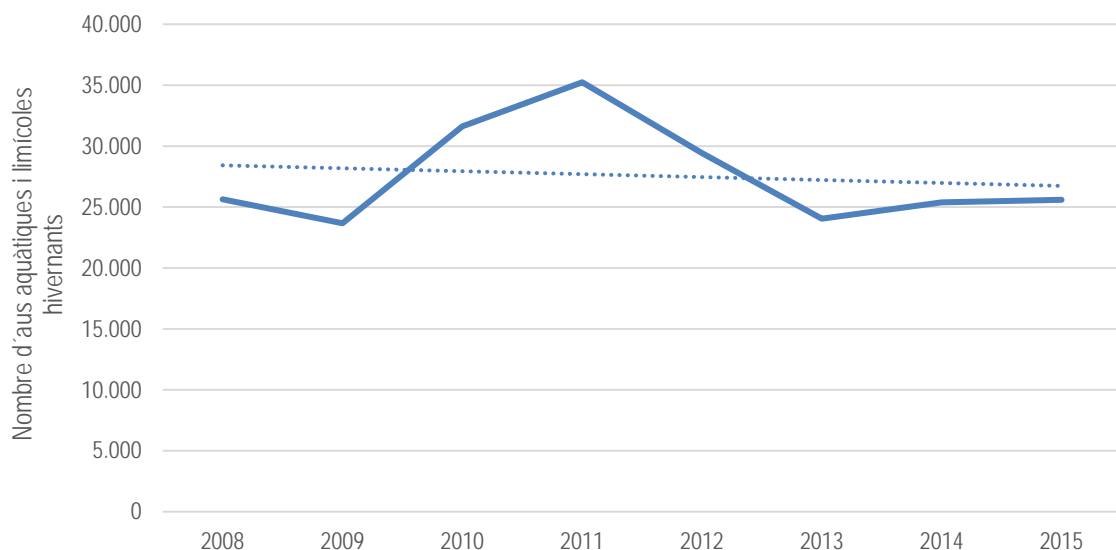

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Informe d'Estat del Medi Ambient de les Illes Balears. Informe de Conjuntura 2014-2015.

Com es comprova al Gràfic 5, el nombre de nius ocupats per voltor negre no ha deixat d'augmentar des de 2007.

Respecte al nombre d'aus aquàtiques i limícoles hivernants, el Govern Balear i la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i pesca realitzen recomptes d'aquestes aus en totes les Illes Balears en zones humides des de l'any 1991. En general, i com s'observa al Gràfic 6, el nombre d'aus aquàtiques i limícoles hivernants es manté al voltant de les 25.000 aus, si bé la tendència no és igual durant tots els anys, destacant el 2011 on es va assolir el major nombre d'aus aquàtiques i limícoles hivernants (entorn de 35.000).

Gràfic 6. Evolució del nombre d'aus aquàtiques i limícoles hivernants (2008-2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Informe d'Estat del Medi Ambient de les Illes Balears. Informe de Conjuntura 2014-2015.

b) Centres de recuperació i gestió de fauna

En relació amb la conservació de totes les espècies també es pot citar els centres de recuperació i gestió de la fauna:

- El Centre de Recuperació de Fauna de les Illes Balears (COFIB) va ser constituït l'any 2004 després de la firma d'un Conveni entre la Fundació Natura Parc i la Consejería de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. Compta amb un centre de recuperació de fauna silvestre (CRFS).
- Fundació Aspro Natura realitza una sèrie d'activitats relacionades amb la conservació, com la recuperació de tortugues marines en col·laboració amb el Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear, rescat de cetacis encallats, programa de reintroducció d'espècies autòctones amb el ferreret i la tortuga de terra o col·laboració amb organismes internacionals i autònoms encarregats de la conservació d'espècies en perill d'extinció aollint animals CITIS confiscats, entre altres.
- Centre Sanitari de Protecció Animal de Son Reus gestionat per l'Ajuntament de Palma en col·laboració amb la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.
- D'altres: Centre per a la Conservació de la Vida Silvestre de la Mediterrània o la Fundació per a la Conservació del Voltor Negre, Marineland Mallorca i Palma Aquarium.

4.4. Lluita contra els efectes nocius de les línies elèctriques

Des de 2001 ja no s'instal·len més esteses aèries; el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (Decret 96/2005, de 23 de setembre) estableix que les esteses de mitja tensió han d'anar enterrades, i si no és possible, es col·loquen amb cable trenat (amb el conductor folrat, el que impedeix l'electrocució).

Dins del projecte LIFE Bonelli, el 2014 el Consorci per a la Recuperació de la Fauna de Balears (COFIB) va elaborar un mapa de risc d'electrocució de l'àguila cuabarrada a Mallorca, gràcies al fet que els exemplars alliberats se sotmeten a un seguiment via satèl·lit o telefonia mòbil que permet saber on es col·loquen. I es va encomanar a una empresa privada una primera fase de correccions. Si bé aquest projecte té el final de reintroduir l'àguila cuabarrada, aquesta actuació benèfica a altres espècies protegides com el milà o l'àguila calçada.

A més es desenvolupa des de 2004, el projecte Avilinea per a la identificació i correcció de suports perills. Aquest projecte cerca modificar els punts elèctrics que suposen un risc d'electrocució per a les aus. Aquest projecte parteix d'un conveni entre el Govern Balear i GESA-ENDESA, que es va iniciar en l'any 2004 i continua renovant-se. Actualment les actuacions s'emmarquen en el període 2015-2018.

4.5. Lluita contra les espècies invasores

S'han dut a terme actuacions sobre diverses espècies introduïdes invasores a fi d'aconseguir la seva eradicació. L'any 2013 es va crear el registre d'animals invasors en propietat particular, encara que amb prou feines hi ha inscripcions.

El Consorci per la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB) informa i dona assistència i resposta a l'increment d'entrades de fauna exòtica. El COFIB és el centre oficial que rep els exemplars intervinguts amb irregularitats o que no compleixen la normativa vigent.

Des de l'any 2011 el COFIB disposa d'un equip de tècnics especialitzats en el control de fauna exòtica invasora, que actua també en el control de fauna domestica assilvestrada.

A part de les tradicionals mesures contra el becut vermell, la tortuga de florida, coati, i cotorra entre d'altres cal ressaltar les realitzades contra espècies de recent aparició com el mosquit tigre o la vespa asiàtica. Des de 2015 s'han dut a terme actuacions de recerca i investigació de la vespa asiàtica. S'han localitzat i capturat nius disminuint la presència de la vespa asiàtica a Mallorca i es continua el treball a fi d'aconseguir l'eradicació de la mateixa.

A nivell nacional s'ha elaborat l'Estratègia de Gestió, Control i possible Eradicació de la vespa asiàtica o vespa negra (*Vespa velutina ssp. Nigrithorax*) a Espanya.¹⁴

Amb flora també es realitzen actuacions d'erradicació d'invasores. Es poden citar com a exemples els de *Carpobrotus edulis*, *Cortaderia selloana*, i *Pennisetum spp.*

4.6. Regulació de la caça

Una de les lleis essencials per a la regulació de la caça és el RD 1095/1989 en el qual es declaren les espècies de caça i les normes per a la seva protecció. Aquesta normativa nacional es va adaptar a les circumstàncies de cada Comunitat Autònoma, en el cas de les Illes Balears, a través del Decret 71/2004 pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial.

El 2013, s'aprova la Llei 3/2013, de 17 de juliol, que modifica la Llei 6/2006 balear de caça i pesca fluvial.

¹⁴ http://www.mapama.gob.es/es/biodiversidad/publicaciones/estrategia_vespavelutina_tcm7-380503.pdf

4.7. D'altres

A més existeixen una sèrie de programes transversals i iniciatives, entre els quals es poden destacar els següents:

- El Bioatles: Una base de dades per agrupar en un mateix format tota la informació sobre la distribució d'espècies en les Illes Balears. El Bioatles és un projecte que va ser iniciat el 2004, quan la Conselleria de Medi ambient, Agricultura i Pesca decideix disposar d'un Sistema d'Informació Geogràfica que permeti compilar tota la informació pública disponible sobre la distribució d'espècies terrestres en les Illes Balears. El Bioatles es nodreix amb les aportacions de particulars, institucions, ONGs, científics, etc. El nombre de registres el 2016 s'apropa als 170.000. El seu objectiu és fer disponible tota aquesta informació on-line de forma actualitzada.

<http://bioatles.caib.es/serproesfront/VisorServlet>

- Ciberespècies: Butlletí de publicació periòdica per informar de les actuacions que es duen a terme en el Servei de protecció d'espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Lluita contra el verí: La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca disposa d'un servei de vigilància canina denominada Unitat Canina Antiveneno, per tal d'eradicar l'ús il·legal del verí enmig natural. Encara que aquest servei ha deixat d'existir com a tal, continuen realitzant-se actuacions.
- S'están fent actuacions de control de cabres asilvestrades a la Serra i altres zones. Una població excessiva de cabres assilvestrades, genera danys a la vegetació i a algunes espècies. El control d'aquests animals possibilitarà la recuperació forestal i ecològica.
- Declaració d'àrees biològiques crítiques:
 - Àrea Biològica Crítica del Prat de Magaluf¹⁵ amb la finalitat de garantir la conservació de les espècies endèmiques: *Limonium magallufianum*, *Limonium ejulabilis*, *Limonium boirae*, *Limonium inexpectans* i *Limonium carvalhoi*.
 - Àrea Biològica Crítica del Cap Negre¹⁶ amb la finalitat de garantir la conservació de l'espècie *Apium bermejoi*.
 - Àrea Biològica Crítica de Ses Fontanelles¹⁷ amb la finalitat de garantir la conservació del *Limonium barceloi*.

¹⁵ <http://www.caib.es/eboibfront/es/2014/8333/542064/resolucio-del-conseller-de-agricultura-medi-ambi>

¹⁶ <http://www.caib.es/eboibfront/ca/2014/8333/542063/resolucio-del-conseller-d-agricultura-medi-ambient>

¹⁷ <http://www.caib.es/eboibfront/es/2015/10392/571895/resolucio-del-conseller-de-medi-ambient-agricul>

5. INDICADORS

Indicador 6.1. Percentatge d'espècies protegides de vertebrats terrestres sobre el total d'autòctons

Taula 22. % d'espècies protegides de vertebrats terrestres sobre el total d'autòctons (indicador 6.1)

	2009	2011	2013	2015
Percentatge d'espècies protegides de vertebrats terrestres sobre el total d'autòctons	67,94	67,94	83,28	55,43

CODI	6.1
TIPUS	Estat
DEFINICIÓ	Expressió de les espècies de vertebrats terrestres o d'aigua continental protegides per normativa autonòmica, estatal o europea respecte al total dels vertebrats autòctons.
SISTEMA DE CàLCUL	% d'espècies de vertebrats terrestres o d'aigua continental en totes les categories de protecció respecte al total dels vertebrats autòctons.
UNITAT	Percentatge
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Segons disponibilitat de les dades
DADES	Apartat 2: Estat. Secció 2.1.2
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent de les espècies protegides. Si bé el 2015 el percentatge descendeix degut principalment que la dada "número d'espècies totals presents a les Balears" és diferent a l'any 2013, s'ha pres la informació aportada per Bioatles Balear. No obstant això, el nombre de vertebrats terrestres protegits és pràcticament el mateix que el 2013.
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució del percentatge d'espècies protegides.
VALORS LÍMIT	El valor límit desitjat és zero, és a dir, cap espècie amenaçada
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	La informació prové de la normativa
COMENTARIS	Només es consideren espècies. Totes les aus estan protegides, a part d'aquelles que es poden caçar. Per això el percentatge és tan elevat, si bé en el cas de moltes aus no hi ha una amenaça a la seva conservació.

Indicador 6.2. Percentatge d'espècies protegides de flora vascular sobre el total d'autòctones

Taula 23. % d'espècies protegides de flora vascular sobre el total d'autòctones (indicador 6.2)

	2009	2011	2012	2013	2015
Percentatge d'espècies protegides de flora vascular sobre el total d'autòctones	4,72	5,86	5,86	5,99	6,05

CODI	6.2
TIPUS	Estat
DEFINICIÓ	Expressió de les espècies de flora protegida per normativa autonòmica, estatal o europea respecte al total de flora autòctona.
SISTEMA DE CàLCUL	% d'espècies de flora en totes les categories de protecció respecte al total de flora autòctona
UNITAT	Percentatge
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Segons disponibilitat de les dades
DADES	Apartat 2: Estat. Secció 2.1.2
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent de les espècies protegides.
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució del percentatge d'espècies protegides.
VALORS LÍMIT	El valor límit desitjat és zero, és a dir, cap espècie amenaçada
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	La informació prové de la normativa
COMENTARIS	Només es consideren espècies.

Indicador 6.3. Llistes vermelles que falta desenvolupar

Taula 24. Llistes vermelles que falten per elaborar (indicador 6.3)

Llistes vermelles que falten per elaborar (2015)	15
---	----

CODI	6.3
TIPUS	Estat
DEFINICIÓ	Nombre de grups taxonòmics terrestres o de les aigües continentals dels quals no es coneixen en la seva totalitat la seva situació en matèria de conservació.
SISTEMA DE CàLCUL	Nombre de llistes vermelles de terrestre o grups de les aigües continentals de les Illes Balears que falta per elaborar.
UNITAT	Llistes vermelles
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anual. Les publicacions no són comunes, però pot ocórrer el qualsevol any.
DADES	Apartat 2: Estat. Secció 2.1.2
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent de les espècies protegides.
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució a zero.
VALORS LÍMIT	Zero
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	La informació prové de les llistes vermelles.
COMENTARIS	Proposta que pot ser revisada i millorada.

Indicador 6.4. Espècies vegetals invasores

Taula 25. Espècies vegetals invasores (indicador 6.4)

	2010	2011	2015
Espècies vegetals invasores	25	25	57

CODI	6.4
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Nombre d'espècies vegetals considerades invasores
SISTEMA DE CàLCUL	Nombre d'espècies vegetals considerades invasores
UNITAT	Espècies
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Variable. Quan es publiqui nova normativa o nous estudis
DADES	Apartat 3.5: Espècies invasores. Secció 3.5.2
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent de les espècies invasores
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució
VALORS LÍMIT	Zero
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	La informació prové d'estudis o de legislació.
COMENTARIS	

Indicador 6.5. Espècies animals invasores

Taula 26. Espècies animals invasores (indicador 6.5)

	2011	2015
Espècies animals invasores	15	95

CODI	6.5
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Nombre d'espècies animals considerades invasores
SISTEMA DE CàLCUL	Nombre d'espècies animals considerades invasores
UNITAT	Espècies
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Variable. Quan es publiqui nova normativa o nous estudis
DADES	Apartat 3.5: Espècies invasores. Secció 3.5.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent de les espècies invasores
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució
VALORS LÍMIT	Zero
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	La informació prové d'estudis o de legislació.
COMENTARIS	

Indicador 6.6. Espècies catalogades amb Pla de Conservació en vigor

Taula 27. Espècies catalogades amb pla de conservació en vigor (indicador 6.6)

	2012	2013	2014	2015
Espècies catalogades amb pla de conservació en vigor	42	37	43	18

CODI	6.6
TIPUS	Resposta
DEFINICIÓ	Espècies amb pla d'acció aprovat. Nombre d'espècies amb plans de recuperació o plans de conservació. No és el nombre de plans, ja que aquests poden afectar més d'una espècie.
SISTEMA DE CàLCUL	Espècies amb pla d'acció aprovat.
UNITAT	Espècies
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anual
DADES	Apartat 4.3 Protecció de les espècies silvestres.
TENDÈNCIA OBSERVADA	Disminució. Els plans tenen caducitat i això explica aquest descens
TENDÈNCIA DESITJADA	Augment en el nombre de plans i arribar a cobrir totes les espècies amenaçades
VALORS LÍMIT	Espècies en perill d'extinció
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Govern de les Illes Balears. http://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/catalog_balear_despecies-6864/archivopub.do?ctrl=MCRST272ZI237768&id=237768
COMENTARIS	S'ha comptabilitzat les espècies amb pla que s'indica al Catàleg d'espècies amenaçades. En aquest catàleg s'especifica la vigència del pla, amb la qual cosa el cada any s'ha comptat aquells que estaven vigents l'any d'anàlisi (inclòs aquells que la seva data de caducitat coincideix amb l'any en estudi). Les xifres obtingudes en els anys 2012, 2013 i 2014 no coincideixen amb els indicadors presentats als informes de conjuntura 2013-2014 i 2014-2015, i en els mateixos no s'especifiquen les fonts.

Indicador 6.7. Peces caçades

Taula 28. Peces caçades (indicador 6.7)

	Captures 2006/2007	Captures 2008/09	Captures 2010/11	Captures 2012/13	Captures 2014/2015
Captures de caça	1.023.539	1.025.260	1.104.543	635.954	932.490

CODI	6.7
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Nombre d'exemplars caçats en totes les espècies
SISTEMA DE CàLCUL	Suma d'exemplars caçats en totes les espècies
UNITAT	Exemplars
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anual. Les dades són per temporades i engloben dos anys
DADES	Apartat 3.7 Caça. Secció 3.7.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència descendent
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució
VALORS LÍMIT	
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	Els Consells Insulars subministren l'esmentada informació. Dades estimatives.
COMENTARIS	

Indicador 6.8. Races autòctones d'animals domèstics en greu perill de desaparèixer

Taula 29. Races autòctones d'animals domèstics en greu perill de desaparèixer (indicador 6.8)

	2008	2015
Races autòctones d'animals domèstics en greu perill de desaparèixer	19	20

CODI	6.8
TIPUS	Estat
DEFINICIÓ	Entre totes les races natives de les Illes Balears, se seleccionen aquelles que per falta d'un cens es desconeix el nombre d'individus que viuen o reproductors o per falta de mesures concretes es considera que es troben en perill de desaparèixer.
SISTEMA DE CàLCUL	Nombre de races autòctones d'animals en perill de desaparèixer
UNITAT	Races
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anualment, en el cas que es posin en marxa censos
DADES	Apartat 2.2 Races autòctones
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent. No obstant això, no hi ha hagut canvis significatius durant els últims anys.
TENDÈNCIA DESITJADA	Disminució
VALORS LÍMIT	Zero
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	<p>Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de les Races Ramaderes (RD 2129/2008)</p> <p>RD 558/2001 pel qual es regula el reconeixement oficial de les organitzacions o associacions de criadors de cans de pura raça.</p> <p>http://www.caib.es/sacmicrofront/home.do?idsite=173&lang=ES</p>
COMENTARIS	

Indicador 6.9. Varietats vegetals locals de cultius identificades

Taula 30. Varietats vegetals locals de cultius identificades (indicador 6.9)

	2007	2011	2015
Varietats vegetals locals de cultius identificades	319	507	518

CODI	6.9
TIPUS	Estat
DEFINICIÓ	Varietats balears de vegetals, cereals, llegums i llenyoses actualment detectades en cultiu
SISTEMA DE CàLCUL	Nombre de races de plantes autòctones
UNITAT	Varietats
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Depenent de la identificació i caracterització de les varietats.
DADES	Apartat 2.3 Varietats vegetals autòctones
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència ascendent. Una investigació més gran fa aparèixer varietats desconegudes.
TENDÈNCIA DESITJADA	Creixement, això significaria que s'identifiquen noves varietats
VALORS LÍMIT	Zero
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	Institut d'Investigació i Formació Agrària i Pesquera de les Illes Balears (IRFAP)
COMENTARIS	

Indicador 6.10. Censos d'espècies catalogades en seguiment

Taula 31. Cens d'espècies catalogades en seguiment (indicador 6.10)

Cens d'espècies catalogades en seguiment			
	Ferreret (larves)	Voltor negre (nius ocupats)	Aus aquàtiques i limícoles hivernants
2012	22.548	17	29.425
2013	33.623	20	24.051
2014	27.877	26	25.382
2015	22.116	31	25.598

CODI	6.10
TIPUS	Resposta
DEFINICIÓ	Exemplars censats d'espècies controlades anualment o la seva estimació detallada
SISTEMA DE CàLCUL	
UNITAT	Individus censats
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anualment per a certes espècies
DADES	Apartat 4.3 Protecció d'espècies silvestres. Secció 4.3.2 a)
TENDÈNCIA OBSERVADA	La tendència és positiva en el cas del voltor negre. Per al cas de les aus aquàtiques i limícoles, la tendència és decreixent i respecte al ferreret, existeixen oscil·lacions.
TENDÈNCIA DESITJADA	Increment d'exemplars o la seva estabilització si les poblacions són suficients per a la seva viabilitat.
VALORS LÍMIT	Desconegut
GESTIÓ I ÒRGANS D'INSTRUMENTS/CONSULTA	Censos d'espècies en el Servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.
COMENTARIS	